

RIIKLIKU TEATRI
"ESTONIA"

RIIKLIK TEATER "ESTONIA"

Nr.

"Pajatsid"

R. Leoncavallo ooper 2 vaatuse

Lavastus: Georg Tugolessov

Koormeister: Tiiu Targama

Lavapildid: ENSV teeneline

kunstitegelane Voldemar Haas

Dekor. maalinud: Fritz Matt

Muusikajuht: Priit Nigula

Repetiitor: Tekla Koha

Riietus: Leida Klaus

Liikumine: Boris Blinoff

OSALISED:

Nedda	{ ENSV teen. kunstnik	Elsa Maasik
		Linda Sellistemägi
Canio	{ ENSV teen. kunstnik	Martin Taras
		Voldemar Paldre
Tonio	ENSV teen. kunstnik	Tiit Kuusik
Silvio	{	Georg Taleš
		Georg Ots
Beppo	{	Paul Mägi
		Ahto Haabjärv
I külamees		Enno Eesmaa
II külamees		Theo Puks

Rahvas, lapsed

Hind 20 kop.

„Pajatsid“

Enne operi algust astub eesriide ette Tonio ja kannab ette proloogi, milles kõneleb, et ettekandele tuleva tüki sisu põhjeneb tõesti sündinud lool. Ta seletab, et mitte vaid muinasjutud üksinda ei ole aineks kunstile, vaid sageli kujutab luuletaja oma teoses ka seda, mille ta tõepoolest on läbi elanud. Proloogi lõppedes avaneb eesriie.

Näitlejad on saabunud külla ja külarahvas tervitab neid. Canio teatab trummilöökidest saatel, et õhtul on etendus. Ka Nedda tuleb maha, Tonio tahab teda aidata, kuid Canio kihutab ta kõrvahoobiga minema. Inetu ja vastik Tonio armastab Neddat, kuid ei leia vastuarmastust. Nedda ei hooli temast, ei ka oma mehest, vaid armastab noort talupoissi Silviot. Ta laulab meile oma salajasest armastusest, mis teda õnnestab, kuid ühtlasi täidab ka hirmu ja kartusega, sest Canio on äärmiselt armukade. Niipea kui ta märkaks Nedda ja Silvio vahekorda, tuleks loole kohe verine lõpp. Kuna Nedda laulab oma südamosaladusest, läilib ta juure Tonio ja palub ning mangub armu. Armu asemel saab ta piitsahoobi näkku. Tonio ähvardab Caniole Nedda armuloost teatada. Nedda üksinda jäädes tuleb ta juure Silvio. Nad otsustavad lähemal ööl põgeneda. Äkki ilmub Canio. Ta on armastajapaari salajuttu kuulanud. Silvio pääseb põgenema, pöörases vihas haarab Canio Nedda ja nõuab, et ta avaldaks oma armukese nime. Nedda kangekaelne salgamine ärritab ta viha veel enam, ainult Beppo vahelesegamine päästab naise kindlast surmast. Vahepeal on saabunud aeg etenduse algamiseks. Täis ahastust kaebab Canio oma saatust, mis teda sunnib rahva ees kometit mängima isegi hetkel, mil ta süda tilgub verd.

Teises vaatuses näeme komedianti laval mängimas „Kolombiini komöödiat“. Kolombiina (Nedda) annab oma armukesele (Arlekiinile) märku, et see teda tohib külastada, sest meest ei ole kodus. Ka Taddeo (Tonio) avaldab Kolombiinale armastust, kuid Arlekiin kihutab ta minema. Vaevalt jõuab armastajapaar istuda söögilauda, kui Taddeo tuleb teatega, et mees on tulnud koju. Pajats (Canio) märkab, et kodus on käinud võõras mees. Kogu mängitav komöödia tuletab Caniole otse õudse elavusega meelde, mis tema ja Nedda vahel juhtus alles samal õhtul. Ta ei suuda enam vahet teha mängu ja tõelikkuse vahel ja hakkab metsiku ägedusega Kolombiinalt nõudma ta armukese nime. Mäng laval muutub nii eluliseks, et vaatajailgi hakkab hirm. Ka Nedda märkab, et see ei ole enam paljas mäng, ainult suurima vaevaga suudab ta oma meelerahu alal hoida ja edasi näidelda. Siis saabub hetk, kus Canio oma enesevalitsuse kaotab lõplikult. Kui Kolombiina — mängides — talle ikka veel ei avalda oma armukese nime, haarab hullunud Pajats noa ja lööb sellega — tõelikult. Kukkudes hüüab Nedda Silviot, see tahab appi rutata, kuid saab sealsamas ka oma surmahoobi. Täis õudust lahkub rahvas lava eest: ta on komöödia asemel näinud tõelikku eludraamat.